

URTX

BELLPUIG DE LES AVELLANES (SEGONA MEITAT DEL SEGLE XVII FINS A INICIS DEL XIX)

Ramon Miró Baldrich

BELLPUIG DE LES AVELLANES

(SEGONA MEITAT DEL SEGLE XVII FINS A INICIS DEL XIX)

**Ramon
Miró Baldrich**

Doctor el Filosofia
i Lletres i professor del
Centre Associat UNED
de Cervera

Abstract

Edició y comentari de un listado de canónigos del monasterio premonstratense de Bellpuig de les Avellanes que comprende el periodo de 1655 a 1832, hasta la disolución del monasterio. El listado fue escrito por el canónigo y doctor Francisco Ignacio Ribot; aparecen en él los miembros de la célebre escuela histórica avellanense y también algún dato interesante de tipo particular (oficios, estudios, enfermedades) o general (conflictos, guerras). Relacionamos estos datos con dos visitas al monasterio, la de Jaime Villanueva (principios del XIX) y la de Cayetano Barraquer (finales del XIX), que permiten tener una idea de la biblioteca y otros elementos importantes del monasterio y de su dispersión.

Edition and commenting of a list of canons from the Norbertine monastery of Bellpuig de les Avellanes that covers the period between 1655 and 1832, until the dissolution of the monastery. The list was compiled by the canon and doctor Francisco Ignacio Ribot. It includes the members of the prestigious "Avellanese" historical school and also some interesting data, some of which is specific (trades, studies, diseases) or general (conflicts, wars). We relate this data to two visits to the monastery, that by Jaime Villanueva (beginning of the 19th century) and that by Cayetano Barraquer (end of the 19th century), that allow us to have an idea about the library and other important elements of the monastery and their dispersion.

Paraules clau

Edat moderna, monestir Bellpuig de les Avellanes, canonge premonstratès, abat, cor, orgue, biblioteca, malalties.

1. Motiu

Amb poca diferència de temps (abans, o després) ha d'aparèixer a *Seu Vella* l'edició i comentari d'un elogi de la llengua catalana que féu, en castellà, el canonge premonstratenc Gonzalo Saura el 1807. Localitzà el text l'amic Pep Vila i l'hem editat conjuntament. Aquesta precisió ve al cas, perquè ha estat en la recerca de dades sobre Gonzalo Saura que vam poder accedir a una interessant llista de canonges del monestir que comprèn els anys

1655 a 1832,¹ redactada pel canonge doctor Francisco Ignasi Ribot, segons precisa una altra lletra present al peu de la informació sobre aquest canonge, en el mateix llistat que ell redactà. Escrita per la mateixa mà del canonge Ribot (si l'anotació aclaridora no ens enganya) hi ha, abans, una altra llista, la dels abats triennals que hi hagué entre els anys 1687 i 1831,² que també hem transcrit. De fet, però, aquesta llista podria reconstruir-se perfectament amb les informacions donades ja a la llista dels canonges.

¹ Primera vestició, 20.09.1655; última professió, 12.06.1832.

71 = Don Juan ^{co} Ignasi Ribot de Avellanias 118.
Dia 1 Tenex 1790 lo vestí lo D.^o D.^o Jacome
Paigual Abat de edat 29 añs, y profesia
6 Tenex 1791. Fou Abat 8 Abril 1828.
Durante largos años fue administrador de este Monas-
terio. En Marzo de 1821 nombrole el Crédito Público
administrador de N.^{ra}. de Bellpuig de Avellanias. El es el
autor de este libro. cursó en la universidad de Cervera
y estaba doctorado en Teologia

Informació sobre el
canonge Francisco
Ignasi Ribot en el
llistat contingut en
el volum cinquè
de *Memorias*
del Monasterio.
(Ms. del Monestir
de les Avellanes).

L'interès d'aquest text per al coneixement dels canonges que hi hagué, i també perquè hi ha precisions dels llocs d'origen i, en alguns casos, de l'ofici o els estudis amb què entraren al convent i d'alguna peripècia vital posterior, o del rerefons històric, ha estat determinant perquè ens decidíssim a transcriure'l i publicar-lo ara.

A banda de presentar un quadre de sistematització de les dades bàsiques que proporciona el llistat, en donem una primera anàlisi.

Regraciem, novament, les persones encarregades de l'arxiu-biblioteca del monestir de Bellpuig de les Avellanes –ara regentat pels pares maristes– per la bona acollida i les facilitats d'accés al text que ens donaren.

2. Contingut del text

El text sobre els canonges transcrit a l'annex, "Notícia dels individus del monastir de Bellpuig de las Avellanas segons lo llibre corrent de vesticions, professions y òbits, que comensa en lo any 1655", ocupa els folis 107r a 120r del volum cinquè de l'obra manuscrita *Memorias del Monasterio*.³ Aquest volum i el primer⁴ es conserven actualment a la biblioteca del monestir de Bellpuig de les Avellanes.

El títol del llistat informa sobre la font principal d'on han sortit les dades que inclou: el *Llibre corrent de vesticions, professions i òbits del monestir, comensat en lo any 1655*.

No tenim notícia que s'hagi conservat aquest llibre de l'administració interna del convent, així que, en aquests moments, hem de considerar que les dades aportades pel llistat del canonge i doctor Ribot són una font força vàlida i útil per a la coneixença de la història del monestir en aquells anys.⁵

El llistat presenta vuitanta-set vesticions (del vint de setembre de 1655 al sis de juny de 1831), de les quals en resultà setanta-nou professions, puix que hi hagué un cas en què el novici morí abans de poder professar i set casos de desistiment durant el període de noviciat.

Fora de cinc casos, del principi, en què no és precisada l'edat del novici quan vestí l'hàbit, sí que és precisada aquesta dada en els altres vuitanta-dos casos; això ens permet apreciar la mitjana d'edat en què acostumaven a entrar en el monestir. Si apuntem primer l'edat i posem després entre parèntesi el nombre de casos que es donen, tenim el següent resultat: 15 (2), 16 (3), 17 (1), 18 (6), 19 (5), 20 (7), 21 (7), 22 (9), 23 (8), 24 (5), 25 (13), 26 (2), 27 (2), 28 (1), 29 (3), 30 (3), 32 (1), 35 (2), 44 (1) i 60 (1).

Hi ha, doncs, sis casos primicers, de nois entre quinze i disset anys; un període més habitual d'entrada, que va dels divuit anys als vint-i-cinc (comprèn seixanta casos); catorze casos una mica més tardans, entre els vint-i-sis anys i els trenta-cinc; i, finalment, dos casos excepcionals d'edat adulta, un de quaranta-quatre anys i l'altre de seixanta.

² A partir del moment en què arribaren a l'acord que seria el rei qui elegiria l'abat entre una terna que li seria presentada per la comunitat del monestir. Tot i així, a l'inici, hi ha algun cas en què el rei se salta la terna i elegeix qui ell vol a banda de les propostes (vegeu els comentaris posteriors, quan es parla del canonge Benito Garret -canonge núm. 12-); o situacions de conflicte en què, el 1707 (durant la guerra de Successió), el canonge Josep Gelonch (núm. 14) fou elegit abat pel francès, mentre l'abat Rocajúlia i bona part de la comunitat havien marxat del monestir.

³ El text previ, dels abats triennals, ocupa els folis 105r a 106r; el foli 106v és en blanc.

⁴ Amb el mateix format i contenint una història, en llatí, de la fundació i els primers temps del monestir.

⁵ El treball que Eduardo Corredera publicà sobre la història del monestir a l'edat moderna beu sobretot en aquest volum de memòries i en seria una bona mostra de rendiment. Vegeu CORREDERA, 1971 i, encara, amb més amplitud, CORREDERA, 1997.

101.

Noticia del Individuos del mon.^o de Bellpuig de las Avellanab segon lo lib.^o de convent de vesticions, profesions, y obits que comensa en lo any 1655

1° D.^o Pere de Sant Joan de Palaguen
 Dia 20. Set.^o 1655 lo vici D.^o Leo Tri:
 non abbat electo ab bullero del S.^o de Espana, y profesia a Oct.^o 1656
 Fou elegit abbat per lo Cap.^o en 1672, y confirmat per lo papa. Dia 29 Juny 1677 convoca cap.^o com a President, y dia 4 Oct.^o 1688 mori President en Palaguen de malaltia epidemica

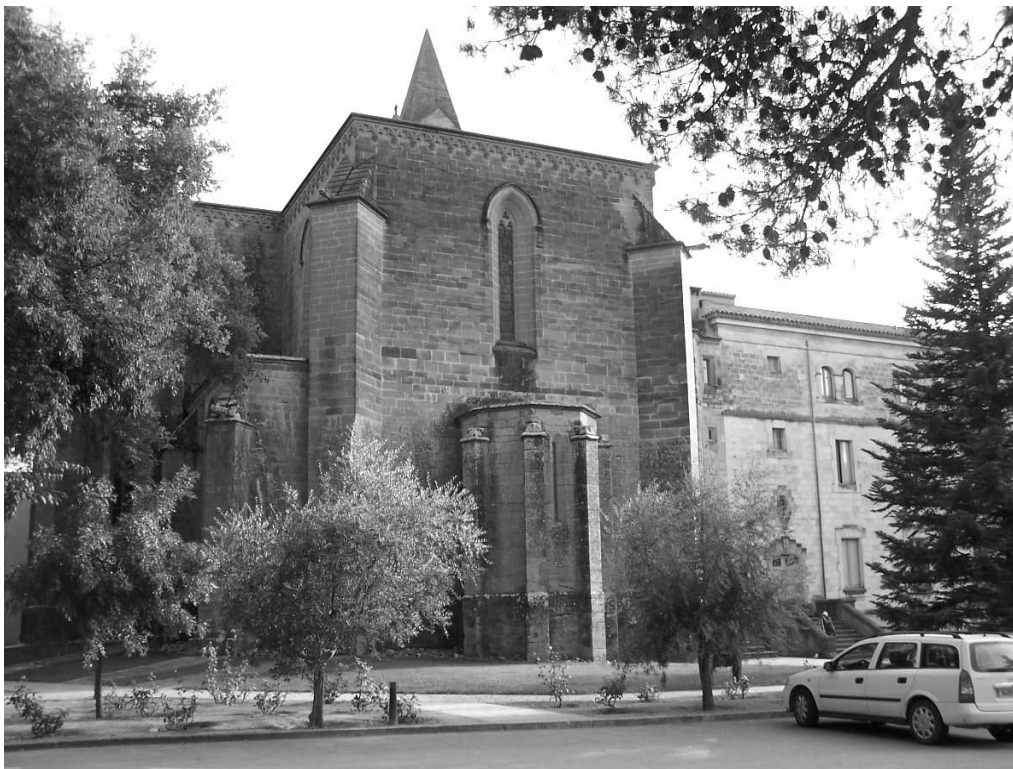
2° Joseph Moga de la Vila de Son
 Dia 25 Noem.^o 1669 lo vici D.^o Barthomen novello elegit abbat per lo papa dia 15 Oct.^o 1669 segon lo disposit per Gregori 13. Profesia ab dispensa dia 30 Juny 1670. Per mort del R.^o D. Pere de Sant Joan fou elegit President dia 18 Oct.^o 1688. mori President de 11 anys dia 4 de Agost 1684. En son funeral fex oracio funebre lo D.^o Joan ^{co} mol.

3° Fran.^{co} Sirena de Seyda y Racionex de la Vila de Almenar
 Dia 24 Febrer 1670 lo vici D.^o Barthomen novello, y profesia dia 9 Marx 1671
 Fou elegit President per lo Cap.^o dia 22 de Agost 1684, y abbat per lo Rey Arcebis 1687

Troblem que el període més habitual gira a l'entorn de la majoria d'edat del noi, dels divuit als vint-i-cinc, i encara es concentra una mica més en el tram final (dels vint-i-dos als vint-i-cinc).

Normalment, realitza el vestiment l'abat del monestir i només en situacions d'excepció ho fa el president (sis casos seguits entre 1681 i 1688 i un altre cas el 1824).

El període de noviciat –des de la vestició fins a la professió– acostumava a ser d'un any, durant el qual el novici vivia a la comunitat i confirmava la seva vocació. Si el període s'escurçava, calia que hi hagués alguna raó i que fos concedida dispensa,⁶ també hi ha un cas estrany d'allargament del període a més de dos anys (es tracta de Francisco Alsamora, de Barcelona, i Francisco Ignasi Ribot

apunta que professà "dos años y mesos després de vestir, no se sab per què".⁷

Només en vuit casos dels vuitanta-set trobem que els novicis o professants canviïn de nom, i es donen en el període comprès entre 1683 i 1721.⁸ Tres canvien el nom pel de Norbert –el fundador de l'orde–, i són Joan Monner, Jeroni Solanes i Jaume Campins, tots tres de Barcelona. Els altres canvien per Cándido (Francisco Corominas), Olaguer (Francisco Perarnau), Mariano (Joan Segasta), Daniel (Anton Finestras) i Onofre (Jaume Minguella); són de Terrassa, Mollet, Perarnau i els dos últims de Barcelona.

Després, és precisat de cada canonge si fou abat del monestir, i els anys d'elecció en aquest càrrec (de durada triennal); també en algun cas és precisat el càrrec de prior, però de manera fortuïta. En aquestes dades, hi ha tres casos especials: el de Josep Gelonch, de Lleida, que fou elegit abat per l'autoritat francesa el 1707 (durant la guerra de Successió), mentre l'abat Rocajúlia es trobava expatriat;⁹

el del doctor Jaume Pascual, que morí abans de poder iniciar el seu segon període d'abat; i Pere Trelles, de Barcelona, que, en el període en què era abat, "lo Rey li féu la gràcia de la abadia de la O en 1738, y després lo traslladà al monastir de Camprodon en 1742".

Aquestes dades d'abadiat poden ser contrastades amb la precisió dels noms dels abats en les vesticions, tot comptant, això sí, que, en l'any de canvi d'abaciat, pot constar-hi l'abat anterior o el nou, segons la data en què es produeix.

Acaba la notícia amb la precisió de la malaltia, tot sovint, i de la data de la mort, els anys que tenien en morir i l'indret del monestir on foren enterrats (o el lloc forà i, en determinats casos, si foren posteriorment traslladats al monestir i on hi foren enterrats).

Una expressió molt significativa per indicar que algú és mort és la que apareix en les formes "fou cos" (199v) i "lo pujaren cos" (116v). Quant a la precisió de les malalties, trobem:

⁶ Així consta en el cas del segon individu del llistat, Josep Moga, que vesteix hàbit a finals de novembre de 1669 i professa a finals de juny de l'any següent.

⁷ És el número quinze del llistat.

⁸ Aquest canvi de nom es produeix ja amb el vestiment de l'hàbit, puix que, al llistat, en parlar de Miquel Norbert Rocajúlia, de Mallorca, es precisa que, essent abat, havia professat els novicis "Cándido Corominas y Olaguer Perarnau". La designació alhora com a novicis i ja amb el nom canviat així sembla indicar-ho. Alhora, en el cas d'aquest canonge, sembla que es tracta també d'un altre cas amb canvi de nom, Miquel per Norbert (fet que augmentaria a quatre els qui canviaren el nom propi pel del fundador de l'orde, a nou els casos globals i això sense alterar el període temporal considerat).

⁹ Probablement per aquesta raó no és inclòs a la llista d'abats triennals que el canonge Ribot posa al principi; vegeu els comentaris que li dedica en parlar d'ell (és el canonge núm. 14 del llistat).

a) malalties considerades infeccioses o contagioses: epidèmica (núm. 1);¹⁰ tísic o ètic, dos casos (38 i 39); i dues de sospitoses (28 i 66).

b) feridura és el cas més freqüent, amb vuit casos (17, 24, 31, 48, 54, 63, 65 i 69).

c) epilèpsia o mal de sant Pau, tres casos (37, 40 i 42).

d) bogeria o transtorns mentals, en diversos graus i manifestacions: un que "havia locat, però no era furiós" (21), un altre que morí "casi lelo" (45), un altre que havia "ascalfat de cap" però després morí "ab perfet conexe-ment y regonegut" (32)¹¹ i, encara, un que "començà a melancolisar-se y morí de cambras de sanch" (73).

e) casos singulars són els d'inflamació (47), d'un mal gra (60) i de sufocació amb indicis d'un tumor intern (68).

Podríem assenyalar, finalment, els casos de mort per vellesa, de manera normal o quasi plàcida (22) i, a la contra, els casos de mort després d'una llarga malaltia que obligava a restar en el llit (24, 74).

En els casos d'apostasia, ja no s'acostuma a donar més dades sobre l'individu que ha apostatat, puix que es considera exclòs del monestir. Hi ha un cas més especial, però, en què el canonge canvià d'orde i passà a cartoixà (81); el canonge Ribot apunta en aquest cas que Ignasi Palleres, que és el canonge de qui es tracta, "Morí civilment dia 8 novembre 1832, que vestí la cogulla de cartuxo en lo monastir de Las Fuentes, en Aragón, y profesà a 8 novembre 1833; y de tot lo seu se'n féu encant en lo monestir" (119v). És a dir, que dels seus béns restants en el monestir se'n féu venda a millor postor.

A l'entrada de cada canonge, precisa el lloc de procedència. Barcelona és el lloc més freqüent (23+1 "de la parròquia de Sans"), seguit de Terrassa (5), Solsona (4), la Seu d'Urgell (4), Balaguer (3), Lleida (3), Cervera (3), Benabarri (2), Igualada (2), Girona (2) i Cor-

nudella (2). I la resta de poblacions, amb un sol cas; aquestes són en general poblacions importants, com caps de vegueria (Camprodon, Manresa, Tàrraga, Agramunt); i alguna població petita com Son o la Guàrdia.

En molts casos hem de pensar que són fills de famílies acomodades, els quals, en no ser el fill primogènit, tenien la vida resolta amb l'aportació d'un dot important, per part de la família, en l'ingrés en el monestir.¹²

Els casos contraris, és a dir, que hi entren amb menys diners de dotació però amb algun ofici, que serà el que hi continuaran fent, també hi són: mestre de cases (Benet Perearnau), fuster (Josep Dou), cirurgià (Pere Galanter).¹³

3. Aspectes culturals

L'aspecte més destacat fou la continuïtat d'una certa tradició d'historiadors que ha merescut el nom d'Escola Històrica de Bellpuig de les Avellanès. És també l'aspecte més estudiat, especialment pel pare marista Eduardo Corredera.

A través del text que publiquem trobem ja una sèrie de dades. No hi insistim perquè ja Corredera ha fet estudis més ampliatos de les figures de Daniel Finestres, Jaume Caresmar, Jaume Pascual i Josep Martí.¹⁴ Com a ajudants, en la mateixa tasca de transcripció de documents, ordenació d'arxius, etc., cal considerar també els canonges Francesc Amell i el mateix Francisco Ignasi Ribot.¹⁵

Un altre aspecte cultural que pot apreciar-se en part a través de les dades del llistat és el musical. Els canonges devien constituir –tots o una part d'ells– un cor per a la celebració cantada dels oficis majors. I és probable que entre ells hi hagués un dels canonges que fes de director del cor o mestre de capella.

Potser en aquest sentit hem d'interpretar la precisió de "xantre", "cantor" o "corista" que s'aplica a algun dels canonges.

A l'Edat Mitjana, consten ja Diego (Dídac ?) de Rocafort, xantre o cantor (anys 1329 i

¹⁰ Entre parèntesi referenciem directament els números que corresponen als individus en el llistat.

¹¹ Aquí més aviat sembla que vulgui dir, però, que féu bogeries un temps, i tornà a la disciplina del monestir.

¹² És evident en els Finestres i Dou de Barcelona. Per als casos més propers, probablement Pau Anton Reiner, de Tàrraga, era fill o nét del metge targari Josep Reiner, originari de Fondarella però casat a Tàrraga i amb bona posició social i econòmica (devem la precisió a Josep M. Planes).

¹³ Igualment, podem comprovar el cas de Gabriel Sabater, d'Anglesola, que farà de cuiner en el monestir. Aquest Gabriel Sabater, que tenia dinou anys quan vestí l'hàbit el 1737, devia ser fill de Gabriel Sabaté, espartenyer, de cinquanta-un anys d'edat l'any 1724. Vegeu BACH, 1987, pàg. 88.

¹⁴ Vegeu CORREDERA, 1962 (i reedició, 1971).

¹⁵ Aquest últim, a més de la quantitat de documents que copià i llistats que compongué, sabem que va arribar a escriure una història del monestir des de l'any 1739 i després la va cremar per pensar que era poc important (*Memorias*, vol. I, f. 77; citem indirectament per CORREDERA, 1997, pàg. 239, final de la nota 20).

1332); Dalmau Bertran, cantor (1350).¹⁶

I a l'Edat Moderna: Francisco Castañer, corista (1687); Jeroni Comabella, corista (1733); Antoni Trueta i Ramon Frigola, coristes (1735).¹⁷ També en el text que transcrivim, Ignasi Ribot indica que el canonge Norbert Monner (núm. 8) era corista.

A l'església del monestir hi havia el lloc del cor;¹⁸ sabem que, després de la guerra de Successió s'hi fan diverses despeses. Així, l'any 1722, el dotze d'octubre, s'adquireixen catifes per a l'altar major i per al cor de l'església; l'any 1724, el quinze de febrer, es determina arreglar el cor i comprar un nou cadirat; i, finalment, el 1733, el disset de novembre, hagueren de tornar a reparar el cor.¹⁹ El nou cadirat podria ser encara el cadirat que trobarem a inicis del segle XIX.

Així mateix, en el segle XVIII veiem que van fent compres de llibres per al cor i per als oficis eclesiàstics: un saltiri i un antifoner (27 d'abril de 1723), un missal (12 de desembre de 1723), un altre antifoner i tres llibres de cor (3 de desembre de 1729) i un altre missal (15 d'abril de 1743).²⁰

També sabem que a l'església hi havia un orgue per acompanyar musicalment el cor de canonges. L'orgue fou construït l'any 1747; el pare Trelles ja hi havia destinat unes quantitats, entre elles cinc-centes lliures que tenia en dipòsit per a misses (i amb el mateix propòsit tots els canonges les celebrarien sense cobrar-les).²¹ Més endavant, el dotze de febrer de 1817, es decidí que fossin fets dos registres de l'orgue, que es trobava força desballestat.²²

En el llistat de canonges donat pel canonge i doctor Ribot, trobem l'existència de quatre organistes que fa pensar que, almenys en el període comprès entre mitjan segle XVIII i la dispersió dels canonges el 1835, no hi hagué

¹⁶ Vegeu CORREDERA, 1997, pàg. 121, notes 19 i 29, i pàg. 128, nota 7.

¹⁷ Vegeu CORREDERA, 1997, pàg. 167, nota 18, i pàgs. 189, 203 i 204.

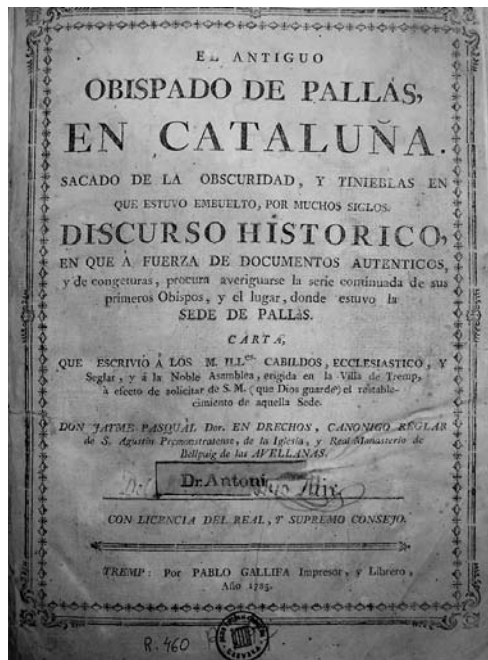
¹⁸ Posa la planta de l'església, ja de l'època medieval, amb el cor, Eduardo Corredera a l'extracte de la seva tesi doctoral (Vegeu CORREDERA, 1959, full d'il·lustracions encartat entre les pàgines 148 i 149). Més contemporani a l'època, apareix en l'estudi de Gaietà Barraquer (1915, pàg. 430). En realitat es tracta del mateix plànol de l'església, encara que en el llibre de Barraquer apareix juntament amb les construccions adjuntes que conformaven, tot plegat, el monestir.

¹⁹ Vegeu TRENCHS, 1975, pàgs. 152, 146 i 147 respectivament. També CORREDERA, 1997, pàg. 189.

²⁰ Vegeu TRENCHS, 1975, pàg. 153.

²¹ CORREDERA, 1997, pàgs. 211-212.

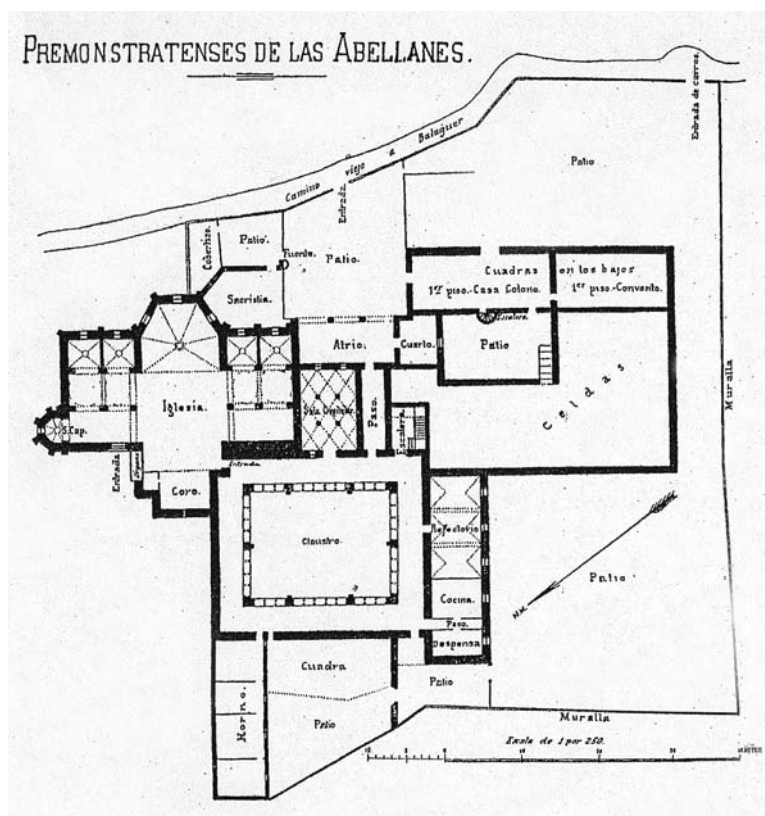
²² Font: *Memorias*, vol. IV, f. 214 (CORREDERA, 1997, pàg. 245).

Portada d'una de les poques obres editades per Jaume Pasqual. Arxiu Històric Comarcal Cervera. Llegat Dalmases.

manca d'organista per a les funcions religioses. Aquests quatre organistes són Anton Sardà, de Barcelona (vestí el 1747, professà el 1748 i morí el 1795, als 67 anys d'edat); Francisco Vila, de Moià (v. 1749, p. 1750 i m. 1798, als 66/67 anys d'edat); Joan Casanovas, de Terrassa (v. 1784, p. 1785 i m. 1828, als 60 anys); i, finalment, Pere Martorell, de la Selva (v. 1801, p. 1802), el qual encara era present a la comunitat quan es dissolgué, l'1 d'agost

Plànol de la planta del Monestir i edificacions adjacents publicat a l'obra de Cayetano Barraquer, *Los religiosos en Cataluña...* (Barcelona, 1915).

de 1835.

En parla Gaietà Barraquer en el seu estudi més important, tot i que no precisa que sigui l'organista. I és possible que no precisi l'ofici perquè després, en base a informacions procedents d'una relació oral de l'octogenari Josep Utgé i Guillaumet, afirma que la comunitat no quedà del tot abandonada, perquè hi restà un dels canonges, l'organista, "hombre de ideas isabelinas, y al decir de un anciano de Vilanova, varón sin asiento ni seso."²³

En base a aquest mateix estudi ens assabentem que l'orgue va ser subhastat el dos de febrer de 1845 i hauria anat a parar a l'església parroquial de Maldà.²⁴ Alhora, sabem que el cadirat del cor anà a parar a la població d'Os de Balaguer, segons relació feta pel prior o pare superior de la comunitat de la trapa que després s'instal·là en el monestir, relació datada a Barcelona, el quatre de juliol de 1886.²⁵

En les dades addicionals que apareixen sobre aquests organistes, el canonge Ribot diu d'Anton Sardà que era el primer organista i, després, que era "famos organista y compositor." En canvi, Francisco Vila, que vestí hàbit el mateix any, "estigué molt temps ferit i impossibilitat de celebrar", així que només devia fer d'organista ocasionalment.

Joan Casanovas, de Terrassa, entrà molt jove en el monestir (als setze anys), l'any 1784; com a organista, fou el successor dels dos anteriors i potser aprengué l'ofici del mateix Anton Sardà. Hi ha una diferència de més de deu anys entre la seva entrada al monestir i la mort d'Anton Sardà; aquest fet i l'entrada en el monestir a edat tan primicera fan pensar en què probablement hi hagué aquest mestratge.

Per la seva part, és també molt probable que Joan Casanovas ensinistrés en l'ofici d'organista Pere Martorell, de la Selva, que vestí

l'any 1801, després d'haver estat deu mesos en el monestir; la raó d'aquest fet singular, l'exposa el canonge Ribot tot seguit, en indicar que era molt pobre i hagueren d'assistir-lo per a la vestició, especialment el senyor abat, Narcís Solà. Mort Casanovas l'any 1828, no sembla ja que Pere Martorell ensinistrés cap altre nou canonge, i no només pel fet que fos un tarambana (si ens atenem al criteri d'algun contemporani seu), sinó pels temps incerts que corrien i pel fet que només trobem tres noves vesticions (i, encara, de gent de vint-i-cinc anys o més).

4. Dues altres fonts coetànies

Sabem que, en el període comprès entre 1802 i 1808, el frare dominicà Jaume Villanueva, valencià,²⁶ realitzà un viatge per Xàtiva-València-Sogorb i passà després a Catalunya (Tortosa-Vic-Ripoll-Bages-Bellpuig de les Avellanes...);²⁷ el viatge origina una colla d'extenses cartes escrites al seu germà Joaquim Llorenç, en les quals va explicant-li la situació de cada casa religiosa i també el contingut de l'arxiu que s'hi conserva en aquells anys. El conjunt d'aquestes cartes forma la seva obra més important, *Viage literario a las iglesias de España*, publicada per l'Acadèmia de la Historia, de Madrid, de la qual n'era membre.

Jaume Villanueva no precisa la data exacta de la visita al monestir de Bellpuig de les Avellanes, però sí que hi dedica una carta completa, la carta 89, publicada en el volum dotzè de l'obra, volum que tracta del "Viage á Urgel y á Gerona".²⁸ El títol de la carta informa a grans trets del contingut, i és: "Historia del monasterio de canónigos Premostratenses de Bellpuig de las Avellanas: su fundacion: muerte violenta de su fundador y su sepultura en este monasterio: noticia de tres individuos literatos y célebres anticuarios del

²³ BARRAQUER, 1915, pàg. 420, 2a. columna. Aquest ancià informant era el mateix Josep Utgé, precisa en nota, i diu que li qualificà l'organista com a "tarambana" i "bobo".

²⁴ Diu: "Al órgano de este templo se refiere el siguiente anuncio: "Administracion principal de bienes nacionales de esta provincia.- Anuncio.- El dia 2 del próximo febrero á las once de la mañana se procederá á la venta en subasta pública de un órgano que fué del estinguido monasterio de las Avellanas, existente en la iglesia del referido convento... Lérida 16 de enero de 1845.- El administrador principal, Manuel Salas.- El contador, José Parra-verde." [nota.- Boletín oficial de la provincia de Lérida del 18 de enero de 1845, pág. 2] Por varios conductos se me ha comunicado que actualmente este órgano sirve al culto en la parroquial de Maldà." BARRAQUER, 1915, pàg. 423.

²⁵ La dada és donada també per Barraquer tot seguit de l'anterior. BARRAQUER, 1915, pàg. 423.

²⁶ Jaume Villanueva Astengo, Xàtiva, 1763-Londres, 1824; era germà de Joaquim Llorenç.

²⁷ Dades aportades per Antoni Mestre, a la GEC. Sobre aquest viatge és precisat a l'enciclopèdia Espasa Calpe, entrada "Jaime Villanueva", que "Cuando en 1802 fué encargado su hermano Joaquín Lorenzo de escribir una Historia dogmática de los antiguos ritos y ceremonias de la Iglesia católica, se autorizó a Jaime para que sacase las copias necesarias de los documentos existentes en los archivos de los conventos, catedrales, etc., autorización que se amplió después para formar una colección de documentos históricos. En cumplimiento de ello emprendió un viaje por España, que duró hasta 1808, en que hubo de interrumpirlo a causa de los acontecimientos de la época."

²⁸ VILLANUEVA, 1850. La carta (equivalent de capítol, en aquesta obra) ocupa les pàgines 76-100; hi corresponen també els documents XXI-XXIV de l'annex, pàgines 255-262.

mismo, y catálogo de sus abades."

Explica com passà grans freds fins poder arribar al monestir, però, un cop allí, lloa la forma de vida, retirada com en una cartoixa, i "frugal", tot i les "rentas pingües de la casa". Explica que l'instal·laren "en el mismo cuarto donde murió el canónigo Pascual, uno de los tres que decía, el cual se ha transformado en biblioteca y museo. Porque veas si con todas estas cosas me habrá sido desagradable la visita de esta casa, y si no trabajaré con gusto en decir lo que en ella hay interesante á la literatura." (VILLANUEVA, 1850, pàg. 77).²⁹

La part més interessant de la carta és la notícia que dóna sobre els tres canonges literats i cèlebres antiquaris: Jaume Caresmar (del qual diu que quedaven en el monestir divuit volums en foli amb tots els seus treballs "concluidos y comenzados"), Jaume Pascual (del qual quedaven en el monestir tretze volums que contenien, en bona part, "colecciones, misceláneas de escrituras, notas, extractos, combinaciones, etc., etc., sobre muchos puntos de la historia y geografía antigua de Catalu-

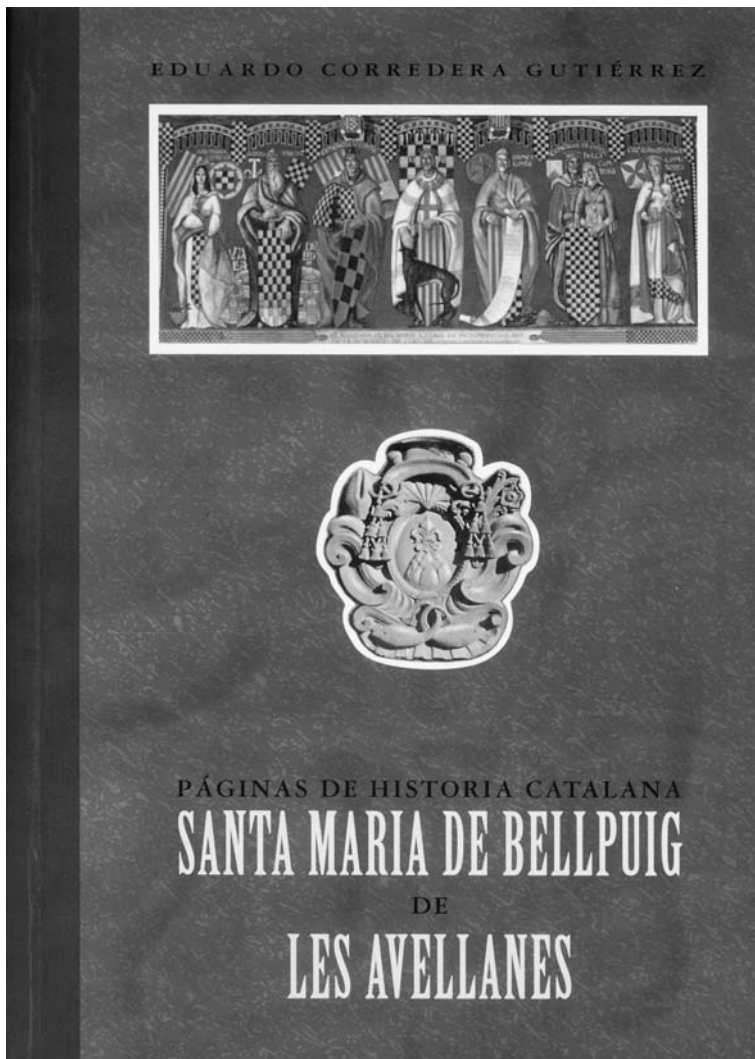
ña"; en destaca més la importància com a recollidor d'obres antigues d'interès, que es conserven a la seva cambra)³⁰ i Josep Martí (de qui lloa l'obra *Canónica catalana antigua*, de la qual diu que en deixà escrit un volum i un altre de proves).

De Josep Martí, diu que va morir el dos d'agost de 1806, però després, parlant de la seva obra diu que "Sobre este punto había yo tenido el gusto de oír su dictamen cuando me hallaba en Barcelona en 1805 proponiendo algunas dudas por medio de nuestro comun amigo el señor Don José de Vega." (VILLANUEVA, 1850, pàg. 100). No queda prou clar en el text si hi hagué una relació directa o aquesta es realitzà indirectament -i sense que s'arribessin a veure- a través del comú amic Josep de Vega; tenint en compte que, l'any 1805, Josep Martí tenia setanta-tres anys i que l'any següent moriria al monestir, és més que probable que s'hagués produït una relació indirecta. Alhora, podem pensar que la visita de Villanueva al monestir seria posterior a la mort de Josep Martí, però amb ben poca diferència de temps,

²⁹ Quant als llibres de la biblioteca del monestir que cita Jaume Villanueva, els localitzats són ben pocs. Vegeu PUIG/GINER, 1998, pàgs. 43-46 per l'enumeració dels títols (que van del 136 al 152) i pàg. 157 per a la localització (només poden indicar-la dels núms. 136 –nou lligalls del pare Caresmar que passaren als franciscans de Balaguer–, 137 –els Sacrae Antiquitatis Cataloniae Monumenta, també de Caresmar, a la Biblioteca de Catalunya– i 143 –un còdex manuscrit en castellà, del "regimiento del hombre", a la Biblioteca de Montserrat–).

³⁰ Les va descrivint entre les pàgines 92 i 97. Explica també que hi havia una important col·lecció de monedes i una altra d'objectes d'història natural, i alguns fragments de pedres amb inscripcions romanes.

³¹ Al nostre entendre, les possibilitats queden reduïdes a l'hivern de 1806-1807 o el de 1807-1808.

Portada de l'últim estudi important d'Eduardo Corredera sobre el Monestir de Bellpuig de les Avellanes (Saragossa, 1997).

puix que, el 1808, ja interrompia el viatge.³¹ L'eclesiàstic i historiador Gaietà Barraquer i Roviralta, canonge de la seu de Barcelona, en la investigació històrica que féu per a documentar-se de cara a *Las casas de religiosos en Cataluña durante el primer tercio del siglo XIX* i *Los religiosos en Cataluña durante la primera mitad del siglo XIX*, sabem que visità el monestir de Bellpuig de les Avellanes a mitjan juny de l'any 1898 i que allí rebé i documentà una important relació oral de l'octogenari Josep Utgé i Rúbies (datada per ell exactament el dia disset de juny de 1898, en el monestir). Tingué accés a un llibre parroquial de la població veïna de Vilanova de la Sal, en el qual hi havia escrits de Guillem Escaró, capellà de la població i germà del canonge premonstratenc Ignasi Escaró, els quals tenien relació amb el monestir; i inquirí altres detalls i rebé carta del capellà Badia, de

Vilanova de la Sal, l'any 1899.

Tingué també a l'abast una relació del prior-superior trapenc, P. Esteban María García de Cáceres, feta a Barcelona, a l'octubre de 1886 (els trapencs habitaren el monestir cap a finals del segle XIX). I encara pogué veure una colla de documents conservats pel seu deixeble i amic, Miquel Marcet i Carbonell, nebot del canonge premonstratenc Francisco Llavanera; documents que Marcet guardava personalment.

Complementà les dades amb la consulta del llibre de Jaume Villanueva ja citat.

Amb aquestes fonts i la consulta d'una colla de números del Boletín oficial de la provincia de Lérida pogué informar dels últims anys de la comunitat premonstratenca, de la seva dissolució i de la sort posterior, amb les vendes i expoliacions que patí, fins al període en què s'hi instal·laren els trapencs i el restauraren, però en unes condicions prou gravoses.

El capítol que hi dedica, a la seva segona obra (BARRAQUER, 1915), és molt útil per poder veure la història del monestir durant el segle XIX, el seguiment de la dispersió de relíquies i béns mobles, especialment de part de la biblioteca,³² i també les vendes produïdes amb la desamortització i posteriors propietaris privats.

5. Criteris d'edició

Hem respectat les grafies del text, especialment en els casos de la grafia de la ena palatal, que grafia a la castellana (ñ) la major part dels casos, però en alguns casos dóna la forma (ny); és molt probable que a la consciència dels escriptors de l'època, la forma en (ñ) fos vista com ena més abreviatura de i grega, indicada en el guionet del damunt o, simplement, com a forma més pràctica –a la castellana– de grafiar-la.³³ No hem respectat l'ús de les majúscules en els tractaments i, en aquests casos, a més, hem desenrotllat les abreviatures (Dr.: doctor; D. o Dn.: don; Sr.: senyor, etc.). En el desenrotllament de Monr. hem posat la forma monastir, que és la que apareix sempre que la paraula es dóna completa, en el text. També hem desenrotllat pos^o per possessió (i no possessió, com grafiaríem avui), perquè és en aquesta forma que apareix quan no està abreviada, la paraula.

I encara hem introduït algunes modificacions en la puntuació i en l'accentuació per adaptar mínimament el text a la normativa actual.

Bibliografia

- Antoni BACH I RIU, *Història d'Anglesola*. Caixa d'Estalvis de Catalunya/Ajuntament d'Anglesola [Impressió T. G. Hostench SA, Barcelona], Barcelona, 1987.
- Cayetano BARRAQUER Y ROVIRALTA, *Los religiosos en Cataluña durante la primera mitad del siglo XIX*, tom III, Imprenta de Francisco J. Altés y Alabart, Barcelona, 1915. La informació sobre el monestir de Bellpuig de les Avellanes ocupa el capítol dissetè, titulat "Premonstratenses. Artículo único: La anunciación de la virgen, de Bellpuig de las Avellanas.", pàgs. 417-432.
- Eduardo CORREDERA, FMS, "El Monasterio de Santa María de Bellpuig de las Avellanas (Extracto de una tesis doctoral)", a *Ilerda*, núm. XXIII, Lleida, 1959, pàgs. 137-164.
- Eduardo CORREDERA, FMS, *La Escuela Histórica Avellanense*. Editorial Balmes (Biblioteca histórica, serie II, vol. XXIII). Barcelona, 1962. (Reedició ampliada, amb pròleg de Josep Mª Razquin Jené. Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida, 1971).
- Eduardo CORREDERA GUTIÉRREZ, "El Monasterio de Santa Maria de Bellpuig de las Avellanas (Época moderna y contemporánea)", a *Ilerda*, núm. XXXII, Lleida, 1971, pàgs. 55-89.
- Eduardo CORREDERA GUTIÉRREZ, *Páginas de historia catalana. Santa Maria de Bellpuig de las Avellanas*. Institut de Germans Maristes Catalunya, [Talleres Gráficos Edelvives, Saragossa,] 1997. Reprèn i amplia CORREDERA, 1959 i 1971.
- Ignasi M. PUIG I FERRETÉ, M. Assumpta GINER MOLINA, *Índex codicològic del Viage literario de Jaume Villanueva*. Institut d'Estudis Catalans (Memòries de la secció històrico-arqueològica, XLIX), Barcelona, 1998.
- José TRENCHS ODENA, "El Monasterio de Bellpuig de les Avellanes desde 1708 a 1738. II. Vida material", a *Ilerda*, XXXVI, Lleida, 1975, pàgs. 143-153.
- Jaime VILLANUEVA, *Viage literario a las iglesias de España*. Tom XII. (Viage á Urgel y á Gerona). Imprenta de la Real Academia de la Historia, Madrid, 1850.

³² Precisa alguns llocs concrets on van anar a parar llibres, però acaba afirmant que a moltes cases dels pobles de l'entorn se'n podia trobar i que alguns acabaren en usos ben utilitaris, com ara anar fent servir els fulls de paper d'embolicar.

³³ De fet, en el text abunda més que no pas l'altra solució, puix que no hi han de ser comptats els casos del nostre desenrotllament de l'abreviatura Sr., Sor. en senyor (que són els de totes les vegades que apareix la paraula, ja que en cap cas no la trobem desenrotllada, en el text original). Un bon exemple de la proporció real es pot comprovar en la paraula any, anys / añ, años, que no apareix abreujada i, per tant, els casos que apareixen en el text són comptables sense interferència nostra de cap mena.

	Canonges	Vestiment	Edat	Abat que el vestí
1	Dom Pere de Sant Joan, de Balaguer	20.09.1655		Lleó Trilla, abat
2	Josep Moga, de la vila de Son	25.11.1669		Bartomeu Morelló, abat
3	Francisco Ginestà, de Lleida	24.02.1670		Bartomeu Morelló, abat
4	Miquel Borràs, de Santalinya	10.10.1671	17	Bartomeu Morelló, abat
5	Jaume Baró, de Balaguer	13.10.1671	16	Bartomeu Morelló, abat
6	Pere Corts, de Cervera	30.12.1681	21	Josep Moga, president
7	Felip Molins, racioner de Lleida	17.01.1683		Josep Moga, president
8	Joan Monner, de Barcelona, Norbert	17.01.1683		Josep Moga, president
9	Miquel Molas, de Camprodon	24.12.1683	18	Josep Moga, president
10	Joan Alsina, de Perolet, convers	13.05.1684	35	Josep Moga, president
11	Francisco Castañer, de Llusàs	09.06.1685	24	Francisco Ginestà, president
12	Benito Garret, d'Agramunt	20.07.1685	20	Francisco Ginestà, president
13	Francisco Vistuer, de Benabarri, convers	20.08.1688	28	Francisco Ginestà, president
14	Josep Gelonch, de Lleida	04.05.1690	16	Benito Garret, abat
15	Francisco Alsamora, de Barcelona	05.08.1695	20	Miquel Molas, abat
16	Josep Agustí Bover, de Terrassa	21.04.1697	25	Benito Garret, abat
17	Jeroni Serrano, de Solsona	21.04.1697	23	Benito Garret, abat
18	Jeroni Solanes, de Barcelona, Norbert	21.04.1697	15	Benito Garret, abat
19	Miquel Norbert Rocajúlia, de Mallorca	20.04.1698	27	Benito Garret, abat
20	Anton Miquel, de Solsona	16.06.1678	22	Benito Garret, abat
21	Francisco de Paissa, de Barcelona	17.07.1704	20	Norbert de Rocajúlia, abat
22	Jaume Corominas, de Terrassa	05.05.1705	23	Norbert de Rocajúlia, abat
23	Francisco Corominas, germà, Càndido	19.07.1706	21	Norbert de Rocajúlia, abat
24	Francisco Perarnau, de Mollet, Olaguer	19.07.1706	23	Norbert de Rocajúlia, abat
25	Pere Joan Bover, de Terrassa	02.02.1716	24	Agustí Bover,abat i oncle
26	Josep Bachs, de Barcelona, convers	31.08.1716	21	Agustí Bover, abat
27	Joan Segasta, de Peramola, Mariano	06.08.1717	22	Agustí Bover, abat
28	Anton Finestras, de Barcelona, Daniel	06.08.1717	15	Agustí Bover, abat
29	Jaume Minguella, de Barcelona, Onofre	06.08.1717	25	Agustí Bover, abat
30	Julian Vila, de Benabarri, convers	17.08.1717	60	Agustí Bover, abat
31	Pere Trelles, de Barcelona	21.09.1719	22	Jeroni Serrano, prior
32	Tomàs Roig, de Barcelona, convers	01.09.1720	18	Càndido Corominas, abat
33	Agustí Pujol, de Balsareny, convers	25.07.1721	25	Càndido Corominas, abat
34	Jaume Campins, de Barna, Norbert, convers	18.12.1721	20	Càndido Corominas, abat
35	Josep Roca, de Barcelona, convers	22.12.1721	25	Càndido Corominas, abat
36	Esteve Cultiàs, de Barcelona, convers	11.07.1723	29	Agustí Bover, abat
37	Anton Armenteras, de Barcelona	22.07.1724	21	Agustí Bover, abat
38	Tomàs Fabra, de Solsona	25.01.1727	23	Jeroni Serrano, abat
39	Anton Rotgés, de Solsona	25.01.1727	25	Jeroni Serrano, abat
40	Jeroni Comabella, de Cervera	29.06.1729	18	Daniel Finestras, abat
41	Jacinto Totasaus, cirurgià, convers	29.06.1729	21	Daniel Finestras, abat
42	Ramon Frigola, de Sant Mamet Rimors	08.12.1730	25	Daniel Finestras, abat
43	Anton Trueta, Sant Vicens dels Horts	23.05.1733	24	Pere Joan Bover, abat
44	Pau Torroella, de Santa Maria d'Oló	15.01.1736	26	Pere Joan Bover, abat

	Professió	Càrrecs	Mort	Edat	Lloc
	04.10.1656	abat, 1672	04.10.1681		Balaguer
	30.06.1670		04.08.1684	44	
	09.03.1671	abat, 1687	11.10.1695		
	16.10.1672		1700		Roma
	16.10.1672		circa 20.09.1689		
			19.07.1682		
	desistiria				
	28.02.1684	apostatà			
	31.12.1684	abat, 1683	13.08.1695	30	
	10.06.1685		02.06.1703		
	24.06.1686				
	04.08.1686	abat, 1690, 1696, 1700	ante 20.09.1718	53	
	04.10.1689		11.02.1727	67	
	07.05.1691	abat pel francès, 1707	06.01.1709		
	23.04.1698		30.06.1730		Sant Cugat
	23.04.1698	abat, 1708, 1715, 1722	15.06.1731	60	
	23.04.1698	abat, 1712, 1725	05.10.1735	62	
	23.04.1698		1742		Roma
	02.02.1699	abat, 1703, 1705	20.07.1707		Barcelona
	25.07.1699		01.05.1740		Bonrepòs
	06.08.1705		15.02.1751	51	
	14.07.1706		05.12.1770	88	
	19.07.1707	abat, 1718, 1739	24.06.1751	66	Àger
	19.07.1707		24.08.1743	60	
	07.02.1717	abat, 1733, 1742	28.02.1777	85	
	01.11.1717		17.12.1748	53	
	07.08.1718		20.12.1739	44	Peramola
	07.08.1718	abat, 1728	06.01.1744	42	Cervera
	07.08.1718		31.08.1753	61	Barcelona
	desistí				
	29.09.1720	abat, 1736, la O 1738	09.05.1779	82	Camprodon
	08.12.1721		14.02.1755	53	
	26.07.1722		20.03.1760	64	
	desistí				
	desistí				
	16.07.1724		13.07.1744	50	
	desistí				
	desistí				
	desistí				
	02.07.1730	abat, 1748	21.04.1762		
	02.07.1730		05.02.1772	64	
	15.02.1733		21.08.1770	70	
	06.06.1734	abat, 1745, 1751, 1760, 1772	10.10.1773	64	
	25.02.1737		30.04.1758	48	Bonrepòs

	Canonges	Vestiment	Edat	Abat que el vestí
45	Gabriel Sabater, d'Anglesola, convers	14.08.1737	19	Pere Trelles, abat
46	Francisco Burniach, de Barcelona	06.01.1741	19	Càndido Corominas, abat
47	Bonaventura Ros, de Guàrdia	06.01.1741	35	Càndido Corominas, abat
48	Doctor Jaume Caresmar, d'Igualada	01.11.1742	25	Pere Joan Bover, abat
49	Jeroni Estrada, de Barcelona	01.11.1742	22	Pere Joan Bover, abat
50	Francesc Amell, de la parròquia Sans	01.01.1743	19	Pere Joan Bover, abat
51	Ignasi Malvès, de Barcelona	01.01.1743	18	Pere Joan Bover, abat
52	Josep Pey, de Barcelona	02.05.1744	20	Pere Joan Bover, abat
53	Anton Sardà, de Barcelona, 1 organista	01.02.1747	20	Anton Trueta, abat
54	Francisco Vila, de Moià, organista	01.11.1749	18	Jeroni Comabella, abat
55	Rev. Josep Guiu, de la Granadella	17.10.1751	44	Anton Trueta, abat
56	Anton Bellsolà, de Cardedeu	06.11.1755	22	Jaume Caresmar, abat
57	Josep Martí, de Barcelona	06.11.1755	23	Jaume Caresmar, abat
58	Benet Perearnau, S. Martí de Saldes, convers	06.09.1756	25	Jaume Caresmar, abat
59	Dr. Jaume Pasqual, d'Esparreguera	13.09.1759	23	Francesc Amell, abat
60	Francisco Serret, de Balaguer, convers	18.10.1761	22	Anton Trueta, abat
61	Josep Dou, d'Igualada, fuster	18.10.1761	22	Anton Trueta, abat
62	Pere Galanter, d'Albelda, cirurgià	09.09.1762	30	Anton Trueta, abat
63	Ignasi Cantalozella, d'Olot	24.09.1771	19	Francesc Amell, abat
64	Narcís Solà, de Girona	24.09.1771	24	Francesc Amell, abat
65	Jacinto Martí, de la Seu d'Urgell	19.09.1773	22	Anton Trueta, abat
66	Odon Berga, de la Seu d'Urgell	05.10.1773	25	Francesc Amell, prior
67	Ramon Sabater, de Cornudella	20.05.1784	18	Josep Pey, abat
68	Gonzalo Saura, de Vic	20.05.1784	21	Josep Pey, abat
69	Joan Casanovas, organista de Terrassa	20.05.1784	16	Josep Pey, abat
70	Dr. Josep Güell, metge de Barcelona	28.08.1784	24	Josep Pey, abat
71	Dr. Francisco Ignasi Ribot, de Manresa	01.01.1790	29	Jaume Pasqual, abat
72	Felip Dou, de Barcelona	01.01.1790	22	Jaume Pasqual, abat
73	Ramon Corts, de Cervera	08.12.1790	20	Jaume Pasqual, abat
74	Josep Anton Miquel, de Barcelona	08.12.1790	30	Jaume Pasqual, abat
75	Pau Anton Reyner, de Tàrraga	23.07.1796	23	Josep Martí, abat
76	Caietano Roca, Sant Quirze Muntanyola	03.06.1798	25	Josep Martí, abat
77	Pere Martorell, de la Selva, organista	22.08.1801	21	Narcís Solà, abat
78	Francisco Ibern, de Barcelona	31.05.1802	25	Josep Martí, abat
79	Miquel Camplà, de Girona	02.07.1804	26	Josep Martí, abat
80	Francisco Llavanera, de Lladó	16.11.1807	27	Narcís Solà, abat
81	Ignasi Palleres, de la Seu d'Urgell	23.04.1808	23	Jacinto Martí, abat
82	Miquel Camarasa, de Fontllonga	10.02.1815	32	Jacinto Martí, abat
83	Joaquim Ponsa, de Vilanova de Meià	05.06.1824	30	Ramon Sabater, president
84	Ramon Corbella, de Cornudella	28.09.1826	19	Ramon Sabater, abat
85	Domingo Marcet, d'Ullastrell	19.03.1830	25	Francisco Ignasi Ribot, abat
86	Melchor Sellarès, de Talamanca	19.03.1830	25	Francisco Ignasi Ribot, abat
87	Ignasi Escaró, de la Seu d'Urgell	06.06.1831	29	Caietano Roca, abat

	Professió	Càrrecs	Mort	Edat	Lloc
	15.08.1738	cuiner	26.04.1786	68	
	07.01.1742		20.09.1743	22	Cubells
	07.01.1742		20.01.1785	76	
	10.11.1743	abat, 1754, 1766	01.09.1791	75	Barcelona
	12.01.1744		26.11.1793	73	
	12.01.1744	abat,1757, 1763, 69, 77, 86	04.02.1790	66	
	26.01.1744		05.12.1786	64?	
	03.05.1745	abat, 1783	14.04.1799	75	
	04.02.1748		16.01.1795	67	
	03.11.1750		23.03.1798		
	06.06.1752		04.01.1791	84	
	07.11.1756	abat, 1774, 1780	26.03.1783	50	
	07.11.1756	abat, 1795, 1801	02.08.1806	74	
	08.09.1757		21.11.1787	57	
	14.09.1760	abat, 1789, electe 1804	28.09.1804	69	
	14.11.1762		05.01.1800	60	
	14.11.1762		20.07.1788	49	
	22.09.1763		20.11.1797	66	
	29.09.1772	abat, 1817	25.03.1823	70	
	29.09.1772	abat, 1798, 1804	14.08.1811		Vilanova Meià
	29.09.1774	abat,1792, 1807, 1814	09.11.1822	76	Seu d'Urgell
	29.09.1774		13.11.1788	40	
	06.06.1785	abat, 1824, 1834			
	06.06.1785		15.06.1820	57	Barcelona
	06.06.1785		02.03.1828	60	
	31.08.1785		17.04.1815	55	Barcelona
	06.01.1791	abat, 1828			
	06.01.1791				
	08.12.1791		29.04.1822		Vilanova Sal
	08.12.1791	secularitzà	00.02.1804		Madrid
	30.07.1797		06.10.1821	48	Sarral
	03.06.1799	abat, 1831			
	23.08.1802				
	06.06.1803	secularitzà			
	02.07.1805				
	16.11.1808				
	23.04.1809	passà a cartoixà			
	15.02.1816				
	13.06.1825				
	01.10.1827				
	19.03.1831				
	19.03.1831				
	12.06.1832				

Annex

Biblioteca del Monestir de Bellpuig de les Avellanes, *Memorias del Monasterio*, volum V, ff. 105r-106r i 107r-120r.

Abats triennals

Del real monastir de las Avellanas, en virtut de la concòrdia que-s féu ab lo rey don Carlos segon, firmada en poder de Baltasar Oriol, notari de Barcelona, dia 17 abril de 1682

- 1º. Don Francisco Ginestà prengué possessió 4 mars 1687.
2. Don Benito Garret prengué possessió 29 abril 1690.
3. Miquel Molas prengué possessió 20 abril 1693.
4. Benito Garret prengué possessió 25 decembre 1696.
5. Benito Garret confirmat en possessió 10 juliol 1700.
6. Norbert Rocajúlia¹ prengué possessió 10 juliol 1703.
7. Rocajúlia, nova possessió 24 decembre 1705.
8. Agustí Bover prengué possessió 24 decembre 1708.
9. Geroni Serrano prengué possessió 3 maig 1712.
10. Agustí Bover prengué possessió 13 octubre 1715.
11. Càndido Corominas prengué possessió 24 decembre 1718.
12. Agustí Bover prengué possessió 25 juliol 1722.
13. Geroni Serrano prengué possessió 25 juliol 1725.
14. Daniel Finestras prengué possessió 25 juliol 1728.
15. Joan Bover prengué possessió 2 de febrer 1733.
16. Pere Trelles prengué possessió 22 maig de 1736. Antes de acabar fou abat del monastir de la O. [105r]//
17. Càndido Corominas, possessió 24 febrer 1739.
18. Pere Joan Bover, possessió 23 maig 1742.
19. Anton Trueta, possessió 23 maig 1745.
20. Geroni Comabella, possessió 23 maig 1748.
21. Anton Trueta, possessió 23 maig 1751.
22. Jaume Caresmar, possessió 25 setembre 1766.
23. Francesch Amell, possessió 25 setembre 1757.
24. Anton Trueta, possessió 25 setembre 1760.
25. Francesch Amell, possessió 25 setembre 1763.
26. Jaume Caresmar, possessió 25 setembre 1766.
27. Francesch Amell, possessió 16 noembre 1769.
28. Anton Trueta, possessió 2 decembre 1772.
29. Anton Bellsolà, possessió 13 noembre 1780.
30. Francesch Amell, possessió 13 noembre 1777.

31. Anton Bellsolà, possessió 13 noembre 1780.
32. Joseph Pey, possessió 17 noembre 1783.
33. Francesch Amell, possessió 18 noembre 1786.
34. Jaume Pasqual, possessió 18 noembre 1789.
35. Jacinto Martí, possessió 18 noembre 1792.
36. Joseph Martí, possessió 18 noembre 1795.
37. Narcís Solà, possessió 21 noembre 1798. [105v]//
38. Joseph Martí, possessió dia 21 noembre 1801.
39. Narcís Solà, possessió dia 3 decembre 1804.
40. Jacinto Martí, possessió 3 decembre 1807.
41. Jacinto Martí, possessió 23 decembre 1814.
42. Ignasi Cantalosella, possessió 23 decembre 1817.
43. Ramon Sabater, possessió 31 agost 1824.
44. Francisco Ignasi Ribot, possessió 8 abril 1828.
45. Cayetano Roca, possessió 8 de abril 1831. [106r]//

Notícia dels individus del monastir de Bellpuig de las Avellanas segons lo llibre corrent de vesticions, profesions y òbits, que comensa en lo any 1655.

1. Don Pere de San Joan, de Balaguer.

Dia 20 setembre 1655 lo vestí don Lleó Trilla, abat electo ab butllet del senyor Nunci de España; y profesà 4 octubre 1656. Fou elegit abat per lo capítol en 1672, y confirmat per lo papa. Dia 29 gener 1677 convocà capítol com a president, y dia 4 octubre 1681 morí president, en Balaguer, de malaltia epidèmica.

2. Joseph Moga, de la vila de Son.

Dia 25 noembre 1669 lo vestí don Barthomeu Morelló, elegit abat per lo papa dia 15 octubre 1669 segons lo disposat per Gregori 13. Profesa ab dispensa dia 30 juny 1670. Per mort del reverent don Pere de San Joan, fou elegit president dia 18 octubre 1681. Morí president, de 44 anys, dia 4 de agost 1684. En sos funerals féu oració fúnebre lo doctor Francisco Mos.

3. Francisco Ginestà, de Lleyda y racioner de la vila de Almenar.

Dia 24 febrer 1670 lo vestí don Barthomeu Morelló; y profesà dia 9 mars 1671. Fou elegit president per lo capítol dia 22 de agost 1684; y abat per lo rey 4 mars 1687 [107r]// y fou lo primer després de la concòrdia. Morí dia 11 octubre 1695, president, y proposat en segon lloch de la terna.

4. Miquel Borràs de Santaliña.

Dia 10 octubre 1671 lo vestí don Barthomeu Morelló, abat, de 17 anys de edat; y profesà 16 octubre 1672. Fou president per mort de Gi-

¹ Eduardo Corredera fa la lectura Rocajúlia; en no aparèixer mai l'accent en el manuscrit, preferim la lectura Rocajúlia.

105.

Abats triennals

Del Real monestir de les Avellanes
 en virtut de la Concordia que fex ab lo
 Rey D.ⁿ Carlot segon, firmada en poder
 de Baltasar Oriol Notari de Barcelona

Dia 27 Abril de 1682

- 1.º Jno Fran^{co} Sineira pringue pot.^o 4 Mars 1687.
- 2.º D.ⁿ Benito Faxut pringue pot.^o 29 Abril 1690.
- 3.º Miquel Violas pringue pot.^o 20 Abril 1693.
- 4.º Benito Faxut pringue pot.^o 25 Decem.^e 1696.
- 5.º Benito Faxut confirmat en pot.^o 30 Juliol 1700.
- 6.º Nordert Rocajulia pringue pot.^o 10 Juliol 1703.
- 7.º Rocajulia nova potició 24 Decembre 1705.
- 8.º Agusti Bover pringue pot.^o 24 Decem.^e 1708.
- 9.º Sexoni Sexano pringue pot.^o 3 Maig 1712.
- 10.º Agusti Bover pringue pot.^o 13 Octubre 1715.
- 11.º Candido Cominad pringue pot.^o 24 Decem.^e 1718.
- 12.º Agusti Bover pringue pot.^o 25 Juliol 1722.
- 13.º Sexoni Sexano pringue pot.^o 25 Juliol 1725.
- 14.º Daniel Finestras pringue pot.^o 25 Juliol 1728.
- 15.º Joan Bover pringue pot.^o 2 de Febrer 1733.
- 16.º Pere Talled pringue pot.^o 22 Maig de 1736.

Vant de acabar fou abat del mon.^o de la O

Pàgina d'inici del
 llistat d'abats triennals
 del Monestir de
 Bellpuig de les
 Avellanes, establert
 pel canonge
 Francisco Ignasi
 Ribot, contingut
 en el volum cinquè
 de *Memorias
 del Monasterio*.
 (Ms. del Monestir
 de les Avellanes).

nestà, y anava proposat en terna quant isqué
 abat la segona vegada lo pare Garret, de qui
 fou mal vist. Morí en Roma 1700, y se creu
 per fugir la persecució.

5. Jaume Baró, de Balaguer.
 Dia 13 octubre 1671 lo vestí don Barthomeu
 Morelló, abat, de edat 16 anys; profesà 16 oc-
 tubre 1672. Moriria de 33 anys perquè dia 20
 setembre 1689, malalt en lo llit de la malaltia
 que l'acabà, féu desaproprí.

6. Pere Corts, de Cervera.
 Dia 30 decembre 1681 lo vestí don Joseph
 Moga, president ab bulleto del Nunci, de 21
 any de edat. Morí novici dia 19 juliol 1682. En
 la agonia lo profesà lo senyor President, y lo
 enterraren en la iglesia cerca la capella dels
 Sants Reys.

7. Felip Molins, racioner de Lleyda.
 Dia 17 gener 1683 lo vestí don Joseph Moga,
 president; però com no consta de profesió,
 desistiria de sa vocació. [107v]//

8. *Joan Monner, de Barcelona, després Norbert.*
Dia 17 gener 1683 lo vestí don Joseph Moga, president; y profesà 28 febrer 1684. Corista, apostatà a Barcelona y Madrit. En el regne de València donà molts escàndols acompanyat ab una miñona; estigué pres en lo monastir onse mesos y no consta ahon morí.

9. *Miquel Molas, de Camprodon.*

Dia 24 decembre 1683 lo vestí don Joseph Moga, president, de 18 anys de edat; y profesà dia 31 decembre 1684. Fou abat y morí antes de acabar lo trienni 13 agost 1695, y tindria 30 anys de edat. Lo Rey li havia fet la gràcia de la abadia dia 30 mars 1693.

10. *Joan Alsina, de Perolet, converso.*

Dia 13 maig 1684 lo vestí don Joseph Moga, president, de 35 anys de edat; y profesà 10 juny 1685. Morí 2 juny 1703.

11. *Francisco Castañer, de Llusàs.*

Dia 9 juny 1685 lo vestí ab butlleto de Sa Santedat don Francisco Ginestà, president, de 24 anys de edat; y profesà 24 juny de 1686. Morí en Mataró 1701, desterrat allí per la Audiència, seria com a perseguit del pare Garret, perquè al ser abat la segona vegada sens anar proposat, Castañer era lo primer de la terna, que no tingué lloch. [108r]//

12. *Benito Garret, de Agramunt.*

Dia 20 juliol 1685 lo vestí don Francisco Ginestà, abat, de 20 anys de edat; y profesà dia 4 de agost de 1685. Fou abat tres vegadas sens anar proposat en terna: dia 19 abril 1690, dia 25 decembre 1696 y dia 10 juliol 1700. Acabat lo govern li formaren causa y per temor de la captura se escapà a Madrit; fou predicador del Rey y bisbe de Nicaragua. Dia 20 setembre 1718 se tingué notícia de la sua mort; seria de 53 anys poch més o menos. Sic transit & c.

13. *Francisco Vistuer, de Benabarri, converso.*

Dia 20 agost 1688 lo vestí don Francisco Ginestà, abat, de 28 anys de edat; y profesà 4 octubre 1689. Per las guerras de sucesió cuidà de las temporalitats de la casa. Morí dia 11 febrer 1727, de edat 67 anys. Dia 15 juny 1731 se trasladà lo cos a la sepultura comuna per fer las obras de las capellas y diuen que estava enter, y que li mudaren la sotana.

14. *Joseph Gelonch, de Lleyda.*

Dia 4 maig 1690 lo vestí don Benito Garret, abat, de 16 anys de edat; y profesà 7 maig 1691. Fou prior en lo últim trienni de Garret, y electo abat per lo govern francès en 1707, quant se dispersà la comunitat y vivia expatriat lo senyor abat Rocajúlia. Corria lo abadiat apoderan[t]-se de tots los fruits; [108v]// y en Santalina lo capturaren los micalets ab

museta closa, y lo pujaren a Bonrepòs; estiguí pres molt temps y morí en la presó dia 6 gener 1709; rebé tots los sacraments, y està enterrat en lo sementiri comú de Bonrepòs.

15. *Francisco Alsamora, de Barcelona.*

Dia 5 agost 1695 lo vestí don Miquel Molas, abat, de 20 anys de edat; y profesà 23 abril 1698, dos anys y mesos després de vestit, no se sap per què. Morí dia 30 juny 1730 en San Cugat, y lo enterraren en lo monastir. Després de molt temps, lo portaren ab una caxeta petita, que està cuberta en la sepultura, sobre lo cos de fra Esteve Cultiàs, que està rotulat.

16. *Joseph Agustí Bover, de Tarrasa.*

Dia 21 abril 1697 lo vestí don Benito Garret, abat, de edat 25 anys; y profesà dia 23 de abril 1698. Fou abat tres vegadas, dia 24 decembre 1708, 13 decembre 1715, y 25 juliol 1722. Reuní la comunitat a la observància després de las guerras de sucesió en 1715, y lo any següent empenqué las obras del palacio, refetó y cuina. Morí en lo monastir dia 15 juny 1731, de 60 anys de edat. En la primera sala de palacio se pot veurer son retrato; señal que era subjecte de mèrit. [109r]//

17. *Geroni Serrano, de Solsona.*

Dia 21 abril 1697 lo vestí don Benito Garret, abat, de 23 anys de edat; y profesà a 23 abril 1698. Fou abat dos vegadas, dia 3 maig 1712, y 25 juliol de 1725. En lo primer trienni que estava desemparat lo monastir, visqué temporada en la vila de Os ab tres sacerdots y fra Francisco Vistuer. Morí dia 5 octubre de 1735. Se ferí en ocasió que'l senyor abat Joan Bover tractaba en capítol de fer terna, y a 2 quarts de 9 de la nit del dia 5 fou cos, de 62 anys, ab sentiment de la comunitat.

18. *Geroni Solanes, de Barcelona, després Norbert.*

Dia 21 d'abril 1697 lo vestí don Benito Garret, abat, de edat 15 anys; y profesà dia 23 de abril 1698. Per las guerras de sucesió marxà a Nàpols, a hon tenia un parent acomodat. Vivía com a religiós perquè consta que a menut demanaba que se li allargàs la llicència. De Nàpols passà a Roma per sas pretensions, a hon morí en 1742 y lo enterraren en lo convent de Nostra Senyora de la Mercè.

19. *Miquel Norbert Rocajúlia, de Mallorca.*

Dia 20 abril 1698 lo vestí don Benito Garret, abat, de edat 27 anys. Als nou mesos profesà ab dispensa, dia 2 febrer 1699. Son pare era jutge de la audiència de Cathalunya. Fou abat en 10 juliol 1703, y per lo dupte si era electo de lilegítim superior, [109v]// don Carlos 3 y després emperador li féu nova gràcia de abat per un trienni, y prengué possessió 24 decembre 1705. Y dia 20 juliol 1707 (després de ha-

ver profesat lo dia antes, a las 9 de la nit, als novicis Càndido Corominas y Olaguer Perarnau) marxà ab tota la comunitat a Bonrepòs per estar cerca las tropas francesas. Després ab alguns companys se trasladà a Barcelona, y morí duran lo siti, dia 15 juliol 1714; y lo enterraren en lo claustro de la cathedral, en la capella de Nostra Senyora dels Àngels.

20. Anton Miquel, de Solsona.

Dia 16 juny 1678 lo vestí don Benito Garret, abat, de edat 22 años. Profesà dia 25 juliol 1699. Morí dia 1 juny 1740 en Bonrepòs, y està enterrat al peu del presbiteri del altar major.

21. Francisco de Paissa, de Barcelona.

Dia 17 juliol 1704 lo vestí don Norbert de Rocajúlia, abat, de 20 años; y profesà dia 6 agost 1705. Estigué molt temps reclòs perquè havia locat, però no era furiós. Morí dia 15 febrer 1751, de 51 any, ab la sola extremaunció.

22. Jaume Corominas, de Tarrasa.

Dia 5 maig 1705 lo vestí don Norbert de Rocajúlia, abat, de 23 años; y profesà dia [110r]// 14 juliol 1706. Morí dia 5 decembre 1770, de 88 años y dos mesos, conservan enteras totas las potèncias y sentits.

23. Francisco Corominas, després Càndido, germà de Jaume, de Tarrasa.

Dia 19 juliol 1706 lo vestí don Norbert de Rocajúlia, abat, de 21 años; y profesà ab fra Olaguer Perarnau, dia 19 juliol 1707, a las nou de la nit, per estar cerca las tropas francesas; y lo dia següent marxà ab la demés comunitat a Bonrepòs. Fou abat dos vegadas, dia 24 decembre 1718 y 24 febrer 1739. Morí en la vila de Àger, dia 24 juny 1751, de 66 años, y a las 11 de la nit trasladaren lo cos al monastir; y dia 25 li feren los funerals; y lo enterraren devan la capella de San Norbert, en terra ferma.

24. Francisco Perarnau, de Mollet, y després Olaguer.

Dia 19 juliol 1706 lo vestí don Norbert Rocajúlia, de 23 años; y profesà dia 19 juliol 1707 a las nou de la nit. Morí dia 24 agost 1743, de 60 años. Se ferí tres vegadas y visqué sepultat en lo lliit 16 mesos, y ab molta resignació.

25. Pere Joan Bover, de Tarrasa.

Dia 2 febrer 1716 lo vestí don Agustí Bover, abat y oncle seu, de 24 años; y profesà dia 7 febrer 1717. Fou dos vegadas abat, dia 2 febrer 1733 y 23 maig 1742. [110v]// Morí 28 febrer 1777, de 85 años de edat, y lo enterraren en la sepultura comuna, datràs del S. Cap.

26. Joseph Bachs, de Barcelona, converso.

Dia 31 agost 1716 lo vestí don Agustí Bover, abat, de edat 21 años; y profesà dia 1 noembre 1717. Fou intrépido y apostatà moltes vega-

das; per sentència del senyor abat Càndido Corominas fou privat de nostre hàbit dia 24 decembre 1721. Don Agustí Bover li relaxà la pena dia 13 abril 1723, però fugí de la presó y divagà vestit de secular; motiu que'l senyor abat Finestras lo condemnà per incorregible a la privació de nostre hàbit; y, a instancias dels particulars, fou reclòs un any en lo quarto ab privació de veurer vi, y condemnat a una disciplina cada divendres de tot l'any. Finalment morí regonegut, dia 17 decembre 1748, de 53 años de edat.

27. Joan Segasta, de Peramola, després Mariano.

Dia 6 agost 1717 lo vestí don Agustí Bover, abat, de edat 22 años; y profesà dia 7 agost 1718. Morí dia 20 decembre 1739, de 44 años de edat, en sa casa y pàtria de Peramola, a hon estava convalecen[t], y fou depositat en la sepultura de la comunitat. [111r]//

28. Anton Finestras, de Barcelona, però després Daniel.

Dia 6 agost 1717 lo vestí don Agustí Bover, abat, de edat 15 años; y profesà dia 7 agost 1718. Estudià en Cervera la Theologia ab lluíment al costat de son germà, doctor Joseph Finestras, catedràtic de Lleys. Fou abat als 27 años, dia 25 de juliol 1728. En totas sièncias era habilíssim, y tenia adelantada la història de la casa, però per suspitas se cremaren sos escrits; ha quedat en olvit. Morí en Cervera, dia 6 gener de 1744, de 42 años de edat. Fou portat al monastir ab ataüt cubert de bayeta, y lo enterraren en la sepultura comuna.

29. Jaume Minguella, de Barcelona, després Onofre.

Dia 6 agost 1717 lo vestí don Agustí Bover, abat, de edat 25 años; y profesà dia 7 agost 1718. Morí en Barcelona, de malaltia, dia 31 agost 1753, de edat 61 any; lo enterraren en la iglésia parroquial de San Miquel, y en lo monastir se li feren los funerals acostumats.

30. Julian Vila, de Benabarri, converso.

Dia 17 agost 1717 lo vestí don Agustí Bover, de 60 ans. Era patró de la casa de la Alagria. Terminadas las disputas contra del prior don Anton Miquel, demanà la sotana y se li concedí per certas concideracions, però no per-severà. [111v]//

31. Pere Trelles, de Barcelona.

Dia 21 setembre 1719 lo vestí don Geroni Serrano, prior, ab comisió del senyor abat don Agustí Bover, de 22 años de edat; y profesà 29 setembre 1720. Fou abat dia 22 de maig 1736, y antes de acabar lo trienni, lo Rey li féu la gràcia de la abadia de la O en 1738, y després lo trasladà al monastir de Camprodon en 1742. Visità com amich esta casa moltes ve-

gadas; regalà la creu procesional de plata; pagà los sants colletarals del altar major, San Pere y San Agustí; donà 400 reals de 8 per fer lo tern de satí brodat de or; y féu altres demostracions com a fill que era del monastir. Morí de feridura en Campredon, de 82 anys, dia 9 maig 1779. A més dels funerals, que en vida li havia fet lo monastir, després de la sua mort se li féu un funeral molt solemne.

32. *Thomàs Roig, de Barcelona, converso.*
Dia 1 setembre 1720 lo vestí don Càndido Corominas, abat, de edat 18 anys; y profesà 8 decembre 1721. Ascalfat de cap, dia 27 febrer 1749, fugí del monastir; però dia 14 febrer de 1755 morí ab perfet conexement y regonegut, de 53 anys de edat.

33. *Agustí Pujol, de Balcereny, converso.*
Dia 25 juliol 1721 lo vestí don Càndido Corominas, abat, de 25 anys; y profesà [112r]// dia 26 juliol 1722. Morí dia 20 mars 1760, de 64 anys de edat.

34. *Jaume Campins, de Barcelona, després Norbert, converso.*
Dia 18 decembre 1721 lo vestí don Càndido Corominas, abat, de edat 20 anys, encara que no perseverà. Tingué correspondència ab lo monastir; comersiant en Cádiz se cartejaba ab lo reverent Caresmar. Féu molts bons oficis al il·lustríssim abat Ilana al pasar per bisbe de Tucuman, en la Amèrica.

35. *Joseph Roca, de Barcelona, converso.*
Dia 22 decembre 1721 lo vestí don Càndido Corominas, abat, de 25 anys. De hermano de Sant Felip, en Barcelona, fou admès en est monastir ab motiu de major perfecció; però no perseverà.

36. *Esteve Cultiàs, de Barcelona, converso.*
Dia 11 juliol 1723 lo vestí don Agustí Bover, abat, de edat 29 anys; y profesà dia 16 juliol 1724. Morí dia 13 juliol 1744, de 50 anys de edat.

37. *Anton Armenteras, de Barcelona.*
Dia 22 juliol 1724 lo vestí don Agustí Bover, abat, de 21 any. No perseverà perquè patia de mal de San Pau.

38. *Thomàs Fabra, de Solsona.*
Dia 25 gener 1727 lo vestí don Geroni Serrano, abat, de 23 anys. No continuà perquè inclinaba a tísich o ètich. [112v]//

39. *Anton Rotgés, de Solsona.*
Dia 25 gener 1727 lo vestí don Geroni Serrano, abat, de 25 anys. Y no perseverà per inclinar a la matexa malaltia.

40. *Geroni Comabella, de Cervera.*
Dia 29 juny 1729 lo vestí don Daniel Finestras, abat, de edat 18 anys; y profesà 2 juliol 1730. Fou abat 23 maig de 1748. Morí dia 21

abril 1762, de una caiguda del accident de epilèpsia quedà sense sentits y visqué 15 dias; lo enterraren ab ataüt perquè estava envenat del cap. Se conserva enter; enterrat sobre fra Esteve Cultiàs, a la esquerra, al entrar, en la sepultura comuna.

41. *Jacinto Totasaus, cirurgia, converso.*
Dia 29 juny 1729 lo vestí don Daniel Finestras, abat, de 21 anys; y profesà dia 2 juliol 1730. Morí dia 5 febrer de 1772, de 64 anys de edat.
42. *Ramon Frigola, de Sant Mamet de Rimors.*
Dia 8 decembre 1730 lo vestí don Daniel Finestras, abat, de edat 25 anys; y profesà dia 15 febrer 1733. No.s diu per què estigué tant temps novici. Morí dia 21 agost 1770, de 70 anys y de repente del accident de epilèpsia que.l any antes se li havia manifestat.

43. *Anton Trueta, de Sant Vicens dels Horts.*
Dia 23 maig 1733 lo vestí don Pere Joan [113r]// Bover, abat, de edat 24 anys; y profesà dia 6 juny 1734. Fou quatre vegadas abat, dia 23 maig 1745, dia 23 maig 1751, dia 25 setembre 1760 y dia 9 decembre 1772. Morí abat, dia 10 octubre 1773, de edat 64 anys. Està enterrat ab ataüt en terra ferma y pedra sepulcral en la capella de la Concepció.

44. *Pau Torroella, de Santa Maria de Oió.*
Dia 15 gener 1736 lo vestí don Pere Joan Bover, abat, de edat 26 anys; y profesà dia 25 febrer 1737. Morí ab gran opinió dia 30 abril 1758, de edat de 48 anys, en la casa de Bonrepòs, dia segon de Pentecostès, y està enterrat devan lo altar major, sota de la llàntia. En lo monastir se li feren los funerals acostumats a més dels que li feren de cos present en Bonrepòs ab assistència de nou sacerdots, esen prior de aquella casa lo reverent don Geroni Estrada.

45. *Gabriel Sabater, de Angrasola, converso.*
Dia 14 agost 1737 lo vestí don Pere Trelles, abat, de 19 anys, després de algun temps que servia de moso en lo monastir. Profesà dia 15 agost 1738. Fou cuiner 40 anys y cuidaba ab gran desempeñó dels mosos, que cultivaban nostres terras. Morí dia 26 abril de 1786, casi lelo, de 68 anys de edat, ab sentiment de tots, per lo calor que portaba a la casa. [113v]//

46. *Francisco Burniach, de Barcelona.*
Dia 6 gener 1741 lo vestí don Càndido Corominas, de 19 anys de edat. Profesà dia 7 gener 1742. Morí subdiaca, dia 20 setembre 1743, de edat 22 anys, en la vila de Cubells, y fou traslladat ab ataüt al monastir y lo enterraren en la sepultura comuna. Fundà per lo dia del òbit un aniversari general que.s celebra 20 de setembre.

47. *Bonaventura Ros, de Guàrdia.*
Dia 6 gener 1741 lo vestí don Càndido Corominas, abat, de edat 35 anys; y profesà dia 7

gener 1742. Com era de tanta edat, tingué molta contradicció, però fou bon religiós y molts anys subprior. Morí dia 20 gener 1785, de inflamació, als 76 anys. Asistí als funerals son nebot, doctor Anton Ros, canonge de Àger y després arcipreste.

48. Doctor Jaume Caresmar, de Igualada.

Dia 1 noembre 1742 lo vestí don Pere Joan Bover, abat, de edat 25 anys; y profesà dia 10 noembre 1743. Fou abat dos vegadas, dia 25 setembre 1754 y dia 25 setembre 1766. Estigué cerca 20 anys en Barcelona arreglan lo arxiu de la Mitra y Capítol. Compongué gran part de la història del monastir en llatí y féu altres obras, que.s poden veurer en sos manuscrits, que constan de molts tomos. [114r]// Morí dia 1 setembre 1791, de 75 anys de edat, en Barcelona, de feridura plena; y fou traslladat en lo monastir. Dia 5 se li feren los funerals; oficià lo senyor abat Pasqual, ab assistència dels rectors del abadiat, doctor Joseph Bonany y altres de Balaguer. Està enterrat en la capella de la Concepció, sota la pedra sepulcral que féu treballar lo reverendíssim don Jaume Pasqual a sas expensas.

49. Geroni Estrada, de Barcelona.

Dia 1 noembre 1742 lo vestí don Pere Joan Bover, abat, de edat 22 anys; y profesà dia 12 gener 1744. Morí subprior, dia 26 noembre 1793, de 73 anys.

50. Francesch Amell, de la parròquia de Sans.

Dia 1 gener 1743 lo vestí don Pere Joan Bover, abat, de edat 19 anys; y profesà dia 12 gener 1744. Fou 5 vegadas abat, dia 25 setembre 1757, dia 25 setembre 1763, dia 16 noembre 1769, dia 13 noembre 1777 y dia 18 noembre 1786. Fou laboriós en arreglar lo arxiu y copiar documents y moltas cartas. Morí dia 4 febrer de 1790, de edat 66 anys; y lo enterraren en la sepultura comuna tras lo San Cap.

51. Ignasi Malvés, de Barcelona.

Dia 1 gener 1743 lo vestí don Pere Joan Bover, abat, de edat 18 anys; y profesà dia 26 gener 1744. Morí de 64, dia 5 de [114v]// deembre 1786; lo enterraren ab ataüt en la sepultura comuna.

52. Joseph Pey, de Barcelona.

Dia 2 maig 1744 lo vestí don Pere Joan Bover, abat, de edat 20 anys; y profesà dia 3 maig 1745. Fou abat 17 noembre 1783, y prior de Bonrepòs més de 25 anys. Morí en lo monastir, 14 de abril de 1799, de 75 anys, y lo enterraren en la sepultura tras del San Cap.

53. Anton Sardà, de Barcelona, primer organista.

Dia 1 febrer 1747 lo vestí don Antoni Trueta, abat, de edat 20 anys; y profesà dia 4 febrer

1748. Era famós organista y compositor. Morí 16 gener 1795, de 67 anys.

54. Francisco Vila, de Moyà, organista.

Dia 1 noembre 1749 lo vestí don Geroni Comabella, abat, de 18 anys; y profesà dia 3 noembre 1750. Estigué molt temps ferit e impossibilitat de celebrar; li repetí la feridura y morí ab la sola extremaunció, dia 23 mars de 1798.

55. Reverent Joseph Guiu, de la Granadella, capellani y beneficiat de Lleyda.

Dia 17 octubre 1751 lo vestí don Anton Trueta, abat, de 44 anys; y profesà ab dispensa 6 juny 1752, y retingué la capellania y benefici fins que, ab llicència del senyor abat, [115r]// ho permutà, com consta dels documents que.s conservan en lo arxiu. Morí dia 4 gener 1791, de 84 anys de edat, y per resolució y ab claredat de potèncias.

56. Anton Bellsolà, de Cardadeu.

Dia 6 noembre 1755, lo vestí don Jaume Caresmar, abat, de edat 22 anys; y profesà dia 7 noembre 1756. Fou abat dos vegadas, dia 21 febrer 1774 y 13 noembre 1780. Morí antes de acabar lo trienni, dia 26 mars 1783, de 50 anys de edat. Lo enterraren ab ataüt devan lo altar de San Cap, cerca la grada.

57. Joseph Martí, de Barcelona.

Dia 6 noembre 1755 lo vestí don Jaume Caresmar, abat, de edat 23 anys; y profesà dia 7 noembre 1756. Fou abat dos vegadas, dia 18 noembre 1795 y 21 noembre 1801. Morí prior, dia 2 agost de 1806, de 74 anys de edat, y lo enterraren en la sepultura comuna, tras del San Cap.

58. Benet Perearnau, de Sant Martí de Saldes, fadrí, mestre de casas, converso.

Dia 6 setembre 1756 lo vestí don Jaume Caresmar, abat, de edat 25 anys; y profesà dia 8 setembre 1757. Era molt hàbil y portaba totes las obras, principalment la de la canonada de l'aigua de la Mayola. Morí dia 21 noembre 1787, de edat 57 anys. Fou bon religiós y molt aplicat. [115v]//

59. Doctor Jaume Pasqual, de Espareguera.

Dia 13 setembre 1759 lo vestí don Francesch Amell, abat, de 23 anys y doctor en Lleys; profesà 14 setembre 1760. Fou abat 18 noembre 1789 y laboriós en recullir antiguidats; té 12 tomos en folio manuscrits de notas e instruments. Morí prior y electo abat dia 28 setembre 1804, y de edat 69 anys; lo enterraren ab ataüt en la capella de la Concepció y en 1808 lo traslladaren devan la porta forana de la iglesia, sota la pedra sepulcral que.s féu a costas de don Francisco Papiol y don Joseph Vega, amichs del difunt.

60. *Francisco Serret, de Balaguer, converso.*
Dia 18 octubre 1761 lo vestí don Anton Trueta, abat, de 22 anys; y profesà 14 novembre 1762. Morí de un mal gra, dia 5 gener 1800, de 60 anys, y dia 7 li feren los funerals.

61. *Joseph Dou, de Igualada, fadrí fuster.*
Dia 18 octubre 1761 lo vestí don Anton Trueta, abat, de 22 anys; y profesà 14 novembre 1762. Era molt hàbil y, entre altres obras, féu lo banch del altar major y lo faristol gran del cor. Morí 20 juliol de 1788 deliran[t], y de 49 anys de edat, y ab 3 dias.

62. *Pere Galanter, de Albelda, cirugià.*
Dia 9 setembre 1762 lo vestí don Anton Trueta, de 30 ans; y profesà 22 setembre 1763. Feia la rasura y assistia als malalts. Morí 20 novembre 1797, de 66 anys de edat. [116r]//

63. *Ignasi Cantalozella, de Olot.*
Dia 24 setembre 1771 lo vestí don Francesch Amell, de 19 anys de edat; y profesà dia 29 setembre 1772. Fou abat 27 decembre 1817. Quant se dividí la comunitat per lo mars 1821 se retirà a Os; de allí a Vilanova de Meyà y després a la casa de carreu, parròquia de Gabarra, a hon lo robaren una pa[r]tida de constitucionals. Se posà al llit y morí de feridura leve y parcial, dia 25 mars 1823, de 70 anys de edat. Fou depositat en la capella de la matexa casa per lo rector de Gabarra, don Miquel Font, dia 27. Se recobraren los ornamenmts que eran del monastir y son nebot, senyor Mariano Cantalozella, se apoderà del demés y va satisfacer los gastos de la malaltia per conveni que féu ab lo senyor president don Ramon Sabater. En lo monastir se li feren los funerals.

64. *Narcís Solà, de Girona.*
Dia 24 setembre 1771 lo vestí don Francesch Amell, abat, de edat 24 anys; y profesà 29 setembre 1772. Fou abat dos vegadas, dia 21 novembre 1798 y dia 3 decembre 1804. Per la entrada dels francesos, 4 abril 1820, se retirà ab part de la comunitat en Figuerola de Meyà. Caigné malalt y lo trasladaren a Vilanova de Meyà. Morí president, dia 14 agost 1811. Lo pujaren cos a Bonrepòs, dia 15 y lo següent se li feren los funerals ab assistència de 10 sacerdots del monastir. Està enterrat davan lo altar de San Isidro. [116v]//

65. *Jacinto Martí, de la Seu de Urgell.*
Dia 19 setembre 1773, lo vestí don Anton Trueta, abat, de 22 anys; y profesà 29 setembre 1774. Fou tres vegadas abat, dia 18 de novembre 1792, dia 3 decembre 1807 y dia 23 decembre 1814. Per lo mars 1821, que.s dispersà la comunitat, se retirà a Bonrepòs ab lo prior, don Miquel Camarasa; de allí a Orgañà

y després a la Seu de Urgell. Morí de feridura 9 novembre 1822, de 76 anys. Lo clero de la cathedral li féu los funerals y lo depositaren en la capella de Nostra Senyora de la Pietat, y consta de la fe de òbit per don Joaquim Duro, vicari de San Dot, a 4 decembre de 1823.

66. *Odon Berga, de la Seu de Urgell.*
Dia 5 octubre 1773 lo vestí don Francesch Amell, prior, per estar viaticat lo senyor abat Trueta, de edat 25 anys; y profesà 29 setembre 1774 ab dispensa del nunci. Morí dia 13 novembre 1788, de 40 anys, y de malaltia suspitosa.

67. *Ramon Sabater, de Cornudella.*
Dia 20 maig 1784 lo vestí don Joseph Pey, abat, de 18 anys; y profesà 6 juny 1785. Fou abat dia 31 agost de 1824; y dia 8 abril 1834 prengué possessió de la abadia segona vegada. [117r]//

68. *Gonzalo Saura, de Vich.*
Dia 20 maig 1784 lo vestí don Joseph Pey, abat, de 21 any; y profesà 6 juny 1785. Morí dia 15 juny 1820 de repente en la Rambla de Barcelona ab la sola extremaunció, de 57 anys de edat; y lo depositaren en lo sementiri general. Patia de sufocació ab indicis de un tumor intern; li aconsellaren las aiguas de S. Ilari y, troban[t]-se de paso en Barcelona, li acometé lo accident, que.l precipità de repente.

69. *Joan Casanovas, organista de Tarrasa.*
Dia 20 maig 1784 lo vestí don Joseph Pey, abat, de 16 anys; y profesà 6 juny 1785. Morí 2 mars de 1828, de 60 anys, després de tres anys de feridura, que li repetí varias vegadas; y la última, vigília de la mort, quedà sens sentits y, ab la sola extremaunció, pasà a millor vida.

70. *Dor. Joseph Güell, metge de Barcelona.*
Dia 28 agost 1784 lo vestí don Joseph Pey, abat, de 24 anys; y profesà dia 31 de agost 1785. Morí en Barcelona, dia 17 abril de 1815, de edat 55 anys. Estaba allí per assistir a la professió de una nevoda sua, monja de la ensenansa. Predicà en la funció; luego se posà al llit y morí, rebuts tots los sacraments, dit dia en la casa de sos pares; y lo enterraren en lo pòrtico de la parroquial de S. Jaume. [117v]//

71. *Dor. Francisco Ignasi Ribot, de Manresa.*
Dia 1 gener 1790 lo vestí lo doctor don Jaume Pasqual, abat, de edat 29 anys; y profesà 6 gener 1791. Fou abat 8 abril 1828. [Durante largos años fué administrador de este monasterio. En marzo de 1821 nombróle el Crédito

² Fragment en castellà afegit, en una altra lletra diferent, amb posterioritat.

Público administrador de Nuestra [Señora] de Bellpuig de Avellanias. Él es el autor de este libro. Cursó en la Universidad de Cervera y estaba doctorado en Teología.]²

72. Felip Dou, de Barcelona.

Dia 1 gener 1790 lo vestí lo doctor don Jaume Pasqual, abat, de edat 22 anys; profesà 6 gener 1791. Molt devot de la Verge del Roser, promogué la confraria en lo monastir y fou lo primer prior.

73. Ramon Corts, de Cervera.

Dia 8 decembre 1790 lo vestí lo doctor don Jaume Pasqual, de 20 anys; y profesà 8 decembre 1791. Per lo març 1821, que.s dispersà la comunitat, se quedà en Vilanova de la Sal, en calitat de vicari; y habitaba en casa Cantarer, que lo ap[r]eciaban. Comensà a melancolisar-se y morí de cambras de sanch dia 29 abril 1822; y se li feren los funerals en la parròquia ab assistència de sinch sacerdots del monastir y dels rectors vehins. Son cos fou depositat en la sepultura de casa Cantarer, en la iglésia.

74. Joseph Anton Miquel, de Barcelona.

Dia 8 decembre 1790 lo vestí lo doctor don [118r]// Jaume Pasqual, abat, de edat 30 anys; profesà dia 8 decembre 1791. Des de Balaguer, dia 6 novembre 1787, féu intimar al senyor abat per notari lletras de secularisació comesas al patriarca de España y se escapà a Madrid; per lo setembre 1802 vingué a Barcelona, en ocasió que [h]i havia los Reys; predicà en la iglésia de la Mercè. Y per lo febrer 1804 morí en Madrid de llarga malaltia; però en lo monastir no se li feren sufragis.

75. Pau Anton Reyner, de Tàrraga.

Dia 23 juliol 1796 lo vestí don Joseph Martí, abat, de edat 23 anys y acòlit; y profesà dia 30 juliol 1797. Per ser de poch alcans, no pensaren en promouren-lo a ordes majors. Y per lo mars de 1821, que.s dispersà la comunitat, se retirà a Serral ab un germà metge de allí. Y dia 6 octubre 1821 morí després de rebuts tots los sacraments, de edat 48 anys; y lo enterraren en lo sementiri comú, segons consta de la fe de òbit per lo reverent don Ramon Casador, vicari de Serral, als 3 novembre 1821.

76. Cayetano Roca, de Sant Quirse de Montañola.

Dia 3 juny 1798 lo vestí don Joseph Martí, abat, de 25 anys y batchiller en Lleys; profesà dia 3 juny 1799. Fou abat dia 8 abril 31. [118v]//

77. Pere Martorell, de la Selva, organista.

Dia 22 agost 1801 lo vestí don Narcís Solà, abat, de 21 any, després de haver estat en lo monastir deu mesos. Per ser tan pobre, tots lo assistiren per la vestició, principalment lo senyor abat; y profesà dia 23 agost 1802.

78. Francisco Ibern, de Barcelona.

Dia 31 maig 1802 lo vestí don Joseph Martí, abat, de 25 anys; y profesà dia 6 de juny 1803. No tenia carrera, era hereu y comerciant que havia vietjat, principalment a València. En 1817 apostatà, se dirigí a Fransa y regentà dos parròquias, Boset y Sayrach. En 1819, des de Barcelona, demanà ser admès y vingué per lo febrer 1820. Lo senyor abat, per comisió del senyor nunci, lo absolgué de las censuras y reintegrà en tots sos drets y ab benignitat. Però fou tant inconstant que, en 1821, que.s disolgué la comunitat, fou lo únich que.s secularisà; però en 1823 se valgué de medis superiors per ser admès novament y se li respogué negatve nemine discrepante.

79. Miquel Camplà, de Girona.

Dia 2 juliol 1804 lo vestí don Joseph Martí, abat, de 26 ans; profesà 2 juliol de 1805. [119r]//

80. Francisco Llavanera, de Lladó.

Dia 16 novembre 1807 lo vestí don Narcís Solà, abat, de edat 27 anys; y profesà dia 16 novembre 1808.

81. Ignasi Palleres, de la Seu d'Urgell.

Dia 23 abril 1808 lo vestí don Jacinto Martí, abat, de edat 23 anys; y profesà dia 23 abril 1809.

Morí civilment dia 8 novembre 1832, que vestí la cogulla de cartuxo en lo monastir de las Fuentes, en Aragó; y profesà a 8 novembre 1833. Y de tot lo seu se'n féu encant en lo monastir.

82. Miquel Camarasa, de Fontllonga.

Dia 10 febrer 1815 lo vestí don Jacinto Martí, de edat 32 anys; ja era sacerdot y havia servit de vicari en Vilanova de la Sal y dos vegadas de regent en Fontllonga. Profesà dia 15 febrer 1816.

83. Joaquim Ponsa, de Vilanova de Meyà.

Dia 5 juny 1824 lo vestí don Ramon Sabater, president, de 30 ans de edat. Als 17 anys fou quinto per la guerra de Independència; serví 9 anys y, troban[t]-se sargento, logrà llicència per retirar-se. Profesà dia 13 juny 1825; y son germà, mossèn Joseph, rector vuy de Monsonís, predicà ab molt esperit. [119v]//

84. Ramon Corbella, de Cornudella.

Dia 28 setembre 1826 lo vestí don Ramon Sabater, abat, de edat 19 anys, pur gramàtic per las bonas informes y necesitar la casa de individuos; y profesà dia 1 octubre de 1827 en mans del doctor Francisco Ignasi Ribot, prior, per indisposició del senyor abat Sabater.

85. Domingo Marcet, de Ullastrell, cerca de Tarrasa.

Dia 19 mars 1830 lo vestí lo doctor Francisco Ignasi Ribot, abat, de edat 25 anys, però de molta carrera y de grans esperansas; y profesà 19 mars de 1831.